

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Via Trium Dierum In Solitudinem Ad Sacrificandum
Domino Exod. 8. Seu Triduana Ven. Cleri Solitudo Et
Animi Collectio Deo Sacra Duce S. P. Ignatio Loyola,
Societatis Jesu Fundatore**

Zech, Michael

Ingolstadii ; Monachii ; Aug. Vindel., 1762

Cum feminis Familiaritatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60697](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60697)

180 Scopuli Innocentiæ Sacerdotalis.
Sulphur, & spiritus procellarum pars calicis
eorum * in æternum.

§. II.

Secundus, & omnium periculo-
sissimus Scopulus est Liberior cum
feminis conversatio &c.

Ex hac conversatione ac familiaritate
nasci *Luxuriam*, restantur terra, Cælum,
Orcus: e *Luxuria* vero animarum *perni-
ciem*. Audi testes innumeros, irrefraga-
biles.

Toletus cum Theologis ait, ob nul-
lum vitium plures damnari, ac ob *luxu-
riam*, maxime ob mollitiem.

Jeremias Drexelius cum Ascetis ait
ex SS. Chrysoft. & Bern. *Si centum dam-
nari convenit, 99. ob carnis vitia damnan-
tur.*

S. Remigius per continuos 70. annos
Rhemensis Episcopus cum communi Pa-
trum ait: *Ex adultis propter carnis vitium
pauci salvantur.* Imo S. Nilus expres-
se ait, ex decem millibus vix unum sal-
vari, diu *luxuriæ* deditum, addens, S.
Simeoni Stylitæ ita divinitus esse revela-
tum.

esset

---

* Psal. 11.

Num ergo omnis spes salutis præcisa est luxuriosis? Neutiquam: attamen tam difficile est luxuriosum castitati, quam mortuum vitæ restituere. Chrysoft.

Quid autem deberem dicere, si Clericus, aut Dei Sacerdos hac lue & morbo esset infectus? Sane cum eodem sancto Patre dicerem ipsi: *Si peccasti privatim, seu ut homo privatus, nil tale passurus es: si in Sacerdotio, periisti.* Dicerem cum eodem: *Non arbitror, inter Sacerdotes (luxuriosos ego intelligo) multos esse, qui salvi fiant, sed multo plures, qui pereant.* Dicerem, quod Angelus magno Dei Servo dixit, * & ad oculum monstravit: *scilicet paucos in Purgatorio esse Sacerdotes, quia probi eo non veniunt, aut cito inde liberantur: malos autem maximam partem damnari, præcipue ob luxuriam.* Dicerem cum S. Spiritu: *Non dabunt cogitationes suas, ut revertantur ad Deum suum, quoniam Spiritus fornicationum in medio eorum.* ** Dicerem illis cum S. Bonavent: *Qui est in peccato luxurie, jam quodammodo est in supplicio gehennæ:*

Sed satis dictum de re adeo abominanda. Æquum non est, ut, quod spero,

M 4

sc-

---

* V. Carthus. de 4. Noviss. ** Ose. 5.

scelus paucorum offendat aures & oculos castissimorum Sacerdotum.

Igitur ad te redeo, Timothee, & *preservativa* potius, quam *curativa*, præscribo media, imo unicum, quod sufficit, & *absolute necessarium* est, medium, ut ab hac exitiosissima peste remotissimus maneat, aut fias. *Fugam*, ajo, tibi præscribo: *Fugite fornicationem.* - - & S. August. *Contra libidinis impetum apprehende fugam, si vis obtinere victoriam.* Fuge ergo, mi Timothee, &, quantum potes, Fuge I. Commercium omne & colloquia feminarum, nisi aliud exigat necessitas, obedientia, & munus tuum. Quid enim (recte scribit Hieronymus) tibi cum feminis, qui ad altare cum Domino conversaris? - Prima tentamenta Clericorum sunt feminarum frequentes accessus: Et tamen nihil est periculosius viro, quam mulier, Et mulieri, quam vir. Uterque palea, uterque ignis. ** Ita Hier. & clarissime S. Spiritus: In medio mulierum noli commorari; de vestimentis enim procedit tineas, Et a muliere iniquitas Viri; melior enim est iniquitas viri, *** seu iniqui tecum conversantis, quam mulier bene faciens, seu bene ac spiritualiter tecum loquens, aut agens.*

Dice-

* I. Cor. 6. ** Ad Ocean. *** Eccli. 42.

Dicebant Veteres: *Procul a Jove, procul a fulmine.* Melius ego hodie dixerim: *Procul a Junone, procul a fulmine, a flamma luxuriæ, ab igne infernali procul. Nunquid lapideus es, aut ferreus? igni con- jungeris, & non ardebis?* jure quærit Chry- sostomus. Imo non es sanctior Davide, clamat Hieronymus, nec sapientior Salo- mone, nec fortior Samsone: & tamen hæc tria fortitudinis, sapientiæ, & sanctita- tis prodigia per fæminam prostrata fue- re cum millies mille aliis. Et quæso (loquor cum Hieron.) *quid tibi necesse est in ea versari domo, ubi necesse habeas quo- tidie aut perire, aut vincere?* Fuge ergo, mi Timothee,

Heu! fuge crudeles terras, fuge littus avarum, si non propter te, saltem propter alios, qui facile, nec sine scandalo, offendun- tur ab ejusmodi, præcipue immoderatis feminarum Visitatoribus, de quibus Hipponensis Præsul: In aliena domo cum extraneis mulieribus putant se castitatis obti- nere triumphum, ignorantes, dupliciter se apud Deum reos esse, dum & se ipsos in peri- culum mittunt, & aliis exemplum perversæ familiaritatis ostendunt. ** De his vere Hieron. *Etsi conscientia criminis non habet*

M 5 vul-

---

* Ep. 47. ad Nepot. ** Aug. Serm. 250.

184 Scopuli Innocentiae Sacerdotalis.
vulnus, habet tamen fama ignominiam. *
Magis adhuc

II. Fuge colloquia *solius cum sola*, atque exemplo SS. Augustini, Caroli Borromæi, & mille aliorum nunquam, *citra necessitatem* omnino nunquam, age solus cum sola, præsertim in loco abdito, clauso, aut tenebricoso; hoc enim non esset tentari, sed *velle* tentari, imo & vinci. Nota ergo, & observa monitum Juris Canon. *Solum ad solam nulla religionis ratio permittit accedere.* ** En! nulla, nulla etiam Religionis ratio id permittit.

Excipe tamen casum *necessitatis*, quo e. g. ægrotarum confessiones sunt excipiendæ &c.

Quamquam & tunc cubiculum *ex omni parte* claudi merito prohibeant Theologi & Ascetæ peritiores.

Exemplum nobis dedisse videtur ipse Deus - Homo, & ideo essentialiter tam ab omni peccato, quam peccati suspitione longe remotissimus, dum mortuam Jairi filiam resuscitaturus, ejectis omnibus aliis, retinuit defunctæ parentes & 3. Apostolos, & cum his mortuæ cubiculum intravit. Quanto magis nos, peccatis obnoxii, similes cautelas adhibere debemus? nam *magna pars peccatorum tollitur,*

---

* L. 1. Ep. 47. ** Dist. 8. c. in omnibus.

* tollitur, si peccaturis testis assistat. * Secus autem enormia prodeunt scelera, ubi illud auditur: *Ostia pomarii clausa sunt, & nemo nos videt.* **

Utinam, Timothee! repeto. Utinam neque tu, neque alius Sacerdotum id fuisset expertus.

Dein etsi cautela hæc necessaria haud foret ad vitanda *hominis* pericula, necessaria tamen est ad tuendam *Clerici* famam, omnibus quidem, at Pastoribus animarum comprimis necessariam. *Oportet testimonium habere bonum ab his, qui foris sunt.* ***

III. Non minus, imo magis fuge *Devotissas*, ut vocant, seu *filiæ spirituales*, quæ *singularem* quandam erga te devotionem & affectionem præferunt, aut talem si tu sentis erga illas: nam, ut verissime scribit. **** Hieron. *Proximus, & facilis gradus est ab amore spirituali & honesto ad carnalem & S. Bern.: Sæpe putatur esse charitas: & est carnalitas.* Imo (verba sunt non mea, sed Doctoris Angelici) ***** *Licet carnalis affectio omnibus sit periculosa & damnosa, spiritualibus tamen viris pernicioosa est magis, præsertim quando conversantur*

---

* Seneca. ** Daniel 13. *** 1. Tim. 3. **** Ep. ad Rust. ***** Opusc. de modo conf.

Santur cum persona, quæ spiritualis videtur.
Ita Angelicus ex aliena, non utique propria experientia, quippe liber ab omni concupiscentia. Similia de ejusmodi feminis ita scribit Augustinus: *Non ideo minus vitanda, quia bonæ indolis, & honestæ videntur: sed tanto magis alliciunt, & sub specie virtutis viget plurimum viscus libidinis.* An plures petis testes? ex innumeris paucos habe.

Sancta Irene Confessarium suum traxit & impulit in gravem carnis lapsum; item alia quemdam Zelosissimum in Africa Episcopum, qui tempore * persecutionis Wandalicæ fidem catholicam ferventissime prædicavit etiam per miraculum sine lingua, per forcipem a tyranno e faucibus evulsa. Alius Sacerdos eo sanctitatis & meritorum pervenerat, ut quotidie Angelus sacrificanti adstiterit visibilis: ** & tamen cum pia femina subin scædum lapsus est *de sublimi in profundum, de Cælo in cœnum*, ut ait Bern. Alia non minus pia Matrona S. Martyrem, cui Deus prodigiose vitam servavit, *** ipsa vero pie curabat ejus vulnera, turpissimum in
lapsum

---

* V. Dialog. S. Greg. L. 3. c. 32. ** S. Petr. Dam. L. 1. Ep. 16. ad Alex.
*** Paciuchelli in Jon. t. 3. Lect. 64.

lapsum impulit. Profecto *melior est iniquitas viri, quam mulier bene faciens.*

Felix, quem faciunt aliena pericula cautum.
Quam vere igitur de ejusmodi familiaritate cum hisce Devotissis etiam in sacro tribunali dixit S. Fundator meus, quod earum Confessariis plerumque nihil remaneat, nisi *aut ignis, aut fumus.*

Quare juxta monitum Juris Canonici, Timothee, *feminam, quam videris bene conversantem, mente dirige, non corporali frequentia.*

IV. Fuge ante alias omnes (per salutem tuam) *tuarum* blanditias atque insidias *ancillarum*, maxime si pulchrae sint, blandiloquae, juvenes, & comulae. Stimulant, si approximant: incendunt, cum loquuntur: urunt, cum tangunt. Periisti, si vicissim ipse oleum igni affundis. *Qui amat periculum (& quodnam possit esse proximius?) in illo peribit.* Ita Deus, non ego.

V. Tandem fuge ultimo, Timothee: imo omnium *primo* totis viribus *proximam* labendi occasionem fuge. Ah! crede toti mundo: crede tibi met ipsi: crede saltem Deo: *Qui amat periculum, in illo peribit.* *

Quodsi

---

* Eccli. 3.

Quodsi præter omnem meam opinionem omnino domi tuæ talem haberes, & aleres occasionem, juxta Apostolum aut *ejice ancillam*, aut tu certo certius ejiceris in tenebras exteriores *

Ais: *Cavebo.* - - R̄. Cavebis (si tamen) corpore, at non mente.

Replicas: *Nil faciam posthac, quo peccem.*

R̄. Ergo nil facies, nisi mera, maxima, & primæ classis miracula; etenim *majus miraculum est inter vehementes occasiones non cadere, quam mortuos suscitare.* Verba sunt S. Bernardi.

Dices: *Si ejiciam, quid dicent homines?*

R̄. Imo, si non ejicias dudum suspectam, forte jam diffamatam, *quid dicent homines?* - quid tua dicet conscientia? - quid dæmon in articulo mortis? - quid Deus in die Judicii? - *quid tunc dicent homines, etiam Turcæ & Gentiles?* - -

Bellissima Objectio! *Quid dicent homines?* Nimirum probi ac prudentes dicent, te prudenter, caute, ac provide agere, quod piorum exemplo Sacerdotum domi tuæ periculum tale vel non patiaris, vel removeas, occasionem devites, suspicionem, uti obligaris, &

scan-

---

* Ad Galat. 4.

scandalum tollas. - - Dicent, quod
omnis prudens domo ejiciat canem ra-
bidum, a quo vel semel fuerat admor-
sus: vel omnino contra malam de te fa-
mam aut suspicionem publicam dicent,
te plane *innocentem* esse, & nec justo
familiarior, nec merito *suspectum*
fuisse, aut *dici* cum illa, quam adeo ge-
nerose deseris, adeo prompte ejicis &c.
Ita dicent de te prudentes, Improbi,
stulti, malevoli quid cogitent, aut di-
cturi sint, utique curandum non est vi-
ro prudenti. Dein vel homines famili-
aritatem illam notarunt, vel non? Si
non? tuæ famæ nil decedet. Si nota-
runt? famæ tuæ multum accedet, si
domo ejicias.

De cætero cum verba moveant so-
lum, exempla vero trahant, audi quæ-
dam cautissimorum exempla Sacerdo-
tum, habebis, quod admireris, si non,
quod imiteris, Timothee.

S. Ursinus Presbyter in ipso agone
suo feminæ appropinquanti dixit: * *Re-
cede a me, mulier, adhuc igniculus vivit,
paleam tolle.*

B. Petrus Forerus nec Matrem suam
in ædes suas voluit *solam* admittere, nec
volebant in suis ullam pati feminam S.

Caro.

---

* S. Greg. in Dial. L. 4. c. 11.

Carolus Borromæus & S. Franciscus Salesius, nec S. Augustinus germanam Sororem, aut Neptem suam.

Jacobus Marloharstius, Zelosissimus plurium annorum Parochus, cubiculi sui foribus inscripsit: *Mulierum pedes foras sunt.*

S. Petrus de Alcantara per 40. annos nullam de facie aspexit feminam, nec Sorores, nec Consanguineas.

Ausi non sunt soli feminis loqui S. Martinus Ep. Turon. S. Augustinus, S. Chrysostronus, & alii.

Ausi non sunt S. Carolus Borrom. solam alloqui Sororem, S. Aloysius Gonzaga solam Matrem. Exprobranti istud Matri, se utique Matrem ipsius esse, Aloysius 9. annorum puerulus responsum viro & sene dignum dedit, dicens: *Novi, te Matrem meam esse: ast & feminam esse novi.*

Adeo cauti & providi hac in re erant sanctissimi & in virtute roborati Heroes: & nos infirmi, labiles? - - -

Saltem juxta consilium ethnici Senecæ posthac a lubrico recedamus: etiam in sicco parum firmiter stamus.

Stabis laudem firmiter, Timothee, si duo efficacissima, imo necessaria conservandæ Castitatis adhibeas remedia:

scilicet.

Scopuli Innocentiae Sacerdotalis. 191

scel. 1. mo *Custodiam sensuum. 2. do Prudentem & constantem Directorem conscientiae. Igitur.*

I. *Custodi omni cura oculos, ne unquam blande aut morose defigantur in forma feminae, praesertim venustae, juvenis, comptulae, aut a te jam olim amatae; hoc enim esset flammam excitare, aut novum ignem e cineribus eruere. Oculi sunt in amore duces, ait vere Ovidius: & alius:*

Sunt oculi scopuli titulo meliore vocandi.

Heu! quibus allisa tot periere rates, & viri.

Sanctissimus David, & vir secundum cor Dei, semel duntaxat, & a longe aspexit Bethsabeam. Et en! *Mulier procul: libido prope*, exclamat Augustinus.

S. Hieronymus conspectam Romae in theatro saltantem puellam non potuit amplius e phantasia pellere etiam 70. annorum jejuniis, ciliciis, flagellis. Audi tantum ejus lamentationes, longe tristiores, quam Jeremiae Prophetae: *Ego, ejulat, ego scorpionum tantum socius, & ferarum, saepe choreis intereram puellarum, pallebant ora jejuniis, & mens desiderii aestuabat &c.* Eheu! quid illis fiet, qui periculosis oculos formis, libris, imaginibus pascunt?

N

II.

II. Custodi aures, & sepi aures tuas spinis, & linguam nequam noli audire: * quia teste Apostolo corrumpunt bonos mores colloquia prava. ** Sed hæc ad stabularios, non ad Clericos & Sacerdotes.

III. Odoratus quoque noli nimium blandiri.

IV. Custodi Linguam a spurciloquiis, gustum a gula: *** nam potus vini, ventrisque saturitas est seminarium libidinis. Sed de hoc superius abunde dictum est.

De spurciloquiis, quia ad rabulas, lixas, & stabuli famulos, non ad consecratos Deo Viros pertinent, dixisse sufficiat illud S. Bernardi: **** *Inter seculares nugæ (& joci illiberales) sunt nugæ, in ore Sacerdotis, blasphemia. Consecrasti os tuum Evangelio, talibus jam aperire illicitum, assuescere sacrilegum est. Aut quid magis horrendum, quam eadem lingua, cui quotidie Corpus & Sangis J. Christi adhæret, stercora & fimetum evertere?*

V. Custodi omnium maxime Tactum, utpote ante omnes Sensus pessimum, ut ait S. Basilus, periculosissimumque. ***** *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea.*

---

* Eccli. 28. ** 1. Cor. 15. *** S. Hier. L. 1. in Jovin. **** L. 2. de Confid. ca. 25. ***** Eccli. 13.

ea. Avis a viscoso glutine tacta, capi-
tur. Vel scintilla pulverem tangat py-
rium: & incendium jam excitavit. Etiam
chalybs & silex ex sua natura sunt frigi-
di: at invicem confricati, mox ignem
exerent. In eundem fere sensum S. Jor-
danus Dominicanorum Prior Confessa-
rio, tactum manus femineæ excusantis,
eo quod sua esset filia spiritualis, piissi-
ma, & valde casta, perbene respondit:
*Etiam terra & aqua de se & ex se sunt
pura elementa: at conjunctæ faciunt lutum.*

Pro coronide mentem S. Epiphani
nota, dicentis, * quod ipse divinissi-
mus Magister Christus, ut nos *tactus ca-*
stodiam doceret, & perfectissimæ castita-
tis exemplum daret, Magdalenæ, etiam
post Resurrectionem suam gloriosum
corpus suum tangere volenti, his ver-
bis se opposuerit: ** *Mulier, noli me
tangere; nondum enim ascendi ad Patrem
meum.*

Alterum (dixi, iterumque dico) effi-
cax servandæ Castitatis remedium est

Constans, & prudens Director conscientia.

*Rectus ordo requirit, ut prius propriam, de-
inde alienas quis curare studeat conscientias:*

*** *secus audiet illud: Medice, cura te
ipsum*

N 2

* Hæres 26. ** Joan. 20. *** S. Bern,

ipsum. * Se ipsum autem, suamque conscientiam plane non curat, qui non *Directorem conscientiae*, sed solummodo *Confessarium* quærit, scilicet qui peccata *audiat*, aut *juvare* vel *nesciat* ob doctrinæ & spiritus defectum, vel *non audeat* ob respectum humanum, ob vitiorum societatem, aut certe paritatem, unde dum cæcus cæcum ducit, ambo in foveam, in orcum cadunt, mutui viæ comites & duces ad inferos. Hinc nobilis quidam Neapoli Confessario suo, qui eum nunquam emendatum tam facile semper absolverat, moriens legavit 20. scutatos in viaticum ad tartara.

Et quid tandem juvat penitentem a tali Confessario in terris audire: *Ego te absolvo?* dum in Cælis altum clamat Deus: *Et ego te æternum damno?* Quid prodest sua narrasse peccata, si ex defectu opportunitatis admonitionis, seriæ increpationis, efficacium remediorum post horam eadem repetas peccata, aut majora committas?

Igitur per salutem tuam, mi Timothee, ut a fatalissimo luxuriæ malo seu præserveris, seu cureris, fac, quod facis in morbo corporis: scilicet non *Doctorem* quæris, sed *Medicum peritum*, imo
peri-

---

* Luc. 4.

peritissimum. Sic in animæ morbis non quære solummodo *Confessarium*, sed prudentem & peritum animæ *Directorem*: & salva erit res, & anima tua.

§. III.

*Tertius Clericorum scopulus,
Avaritia.*

Moderatum res temporales & congruam sustentationem obtinendi studium nemo improbat, omnes *immoderatum*, seu *Avaritiam*, quæ fit dupliciter.

I. *Res alienas injuste* sibi vendicando e. g. injustis contractibus, palliatis usuris, exactionibus avaris &c. *

II. *Sua nimis tenaciter* tuendo per inconsultas lites, augendo per sordida mercimonia, per immisericordiam &c.

Utinam verum non sit nostris temporibus, quod de suis scripsit Petrus Blesensis: ** *Hodie in promotione quorundam* (ad Parochias &c.) *prima questio est, quæ sit Summa reddituum: non quæ sit conversatio subjeetorum. Verumtamen Deus non irridetur. Ad honorem te vocavit propter onera, non ad multiplicandum numerum familie, aut equorum, non ad dandas parentibus*

N 3

tibus

---

* V. S. Thom. 2. 2. q. 118. a. 3. ** Ep. 15.